

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 16/3229-16
Saksbehandler Arild Richard Syvertsen

Nasjonal transportplan NTP 2022-2033 - Innspill om hovedutfordringer

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	09.04.2019	19/23
2 Samferdsels- og miljøkomitéen	23.04.2019	19/13
3 Fylkestinget	30.04.2019	19/37

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 09.04.2019 sak 19/23

Knut A Austad fremmet følgende forslag:

Sak om NTP 2022-2033 - Innspill om hovedutfordringer, vert oversendt samferdselskomiteen for handsaming 23.april og fylkestinget 30.april.

Votering

Austads forslag ble enstemmig vedtatt.

Fylkesutvalgets vedtak

Sak om NTP 2022-2033 - Innspill om hovedutfordringer, vert oversendt samferdselskomiteen for handsaming 23.april og fylkestinget 30.april.

Samferdsels- og miljøkomitéen har behandlet saken i møte 23.04.2019 sak 19/13

Komiteleder: Oddbjørn Kylland
Saksordfører: Rune Hagestrand

Samferdsels- og miljøkomitéens innstilling:

Etter forslag fra komiteens medlem, Oddbjørn Kylland, SP, avgir komiteen følgende enstemmige innstilling:

1. Aust-Agder fylkeskommune er fornøyd med at fylkeskommunene, de store bykommunene og Sametinget inviteres tidlig inn i prosessen.

2. For Aust-Agder fylkeskommune sin del vil de viktigste hovedutfordringene være å:

- a) Gjennomføre prioriteringer og prosjekt som er vedtatt i gjeldende NTP.
- b) Framskynde sammenkobling av Sørlandsbanen og Vestfoldbanen.
- c) Oppdatere etterslep i vedlikehold på fylkesvegene, behov for skredsikring og tunelloppgradering på både riksveger og fylkesveger.
- d) Utrede rammebetingelser som må til for å få overført mer gods fra vei til bane/sjø, samt tilrettelegge for utvikling av eksisterende havner som krever tiltak i sjø.
- e) Ferdigforhandle byvekstavtale for Kristiansandsregionen, og utrede grunnlaget for at også andre byområder kan få tilgang til statlige finansieringsordninger for å bidra til å nå nasjonale mål knyttet klima, miljø og byutvikling.
- f) Vurdere konsekvensene av forslag til nytt inntektssystem for fylkeskommunene med hensyn til å kunne nå felles mål i nasjonal transportplan og ivareta vegeieransvaret.
- g) Videreføre og forsterke arbeidet med visjonen om null drepte og hardt skadde. Avklare ansvar og rammer.
- h) Øke satsingen og tilretteleggingen for gange, sykkel og kollektivtrafikk. Ny E18 og E39 vil gi økt trafikk mellom byene og dette vil gi økte utfordringer for å få til reduksjon i personbiltrafikken.
- i) Avklare ansvar og rammebetingelser ved blant annet å utvikle felles finansieringsordninger for å gjennomføre prioriterte tiltak og prosjekt med stor effekt for å nå felles mål uavhengig av vegeieransvar.
- j) Det må sees på muligheten for å etablere finansieringsmodeller for tilførselsveier fra nye motorveier som bygges av Nye Veier AS, og som er planlagt finansiert som fylkesveier.
- k) Sørge for at infrastrukturen på jernbane tilrettelegges med flere krysningsspor og at stasjonene oppgraderes i henhold til nasjonal målsetting om universell utforming slik at bane blir det foretrukne transportmiddel.
- l) Arbeide for at de settes av midler til utbedring/bygging av viktig veier for å sikre adkomsten til eksportrettet industri langs kysten.
- m) Vurdere konsekvensene av nytt inntektssystem for fylkeskommunene med hensyn til å nå nasjonale mål i de 9 største byområdene for å finansiere nødvendig driftsnivå i kollektivsystemet.
- n) Bygge ut nødvendig infrastruktur for å sikre overgangen til nullutslippskjøretøy for person- og godstrafikk.

Fylkestinget har behandlet saken i møte 30.04.2019 sak 19/37

Votering:

Komiteéens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Fylkestingets vedtak:

1. Aust-Agder fylkeskommune er fornøyd med at fylkeskommunene, de store bykommunene og Sametinget inviteres tidlig inn i prosessen.
2. For Aust-Agder fylkeskommune sin del vil de viktigste hovedutfordringene være å:
 - a) Gjennomføre prioriteringer og prosjekt som er vedtatt i gjeldende NTP.
 - b) Framskynde sammenkobling av Sørlandsbanen og Vestfoldbanen.
 - c) Oppdatere etterslep i vedlikehold på fylkesvegene, behov for skredsikring og tunelloppgradering på både riksveger og fylkesveger.
 - d) Utrede rammebetingelser som må til for å få overført mer gods fra vei til bane/sjø, samt tilrettelegge for utvikling av eksisterende havner som krever tiltak i sjø.
 - e) Ferdigforhandle byvekstavtale for Kristiansandsregionen, og utrede grunnlaget for at også andre byområder kan få tilgang til statlige finansieringsordninger for å bidra til å nå nasjonale mål knyttet klima, miljø og byutvikling.
 - f) Vurdere konsekvensene av forslag til nytt inntektssystem for fylkeskommunene med hensyn til å kunne nå felles mål i nasjonal transportplan og ivareta vegeieransvaret.
 - g) Videreføre og forsterke arbeidet med visjonen om null drepte og hardt skadde. Avklare ansvar og rammer.
 - h) Øke satsingen og tilretteleggingen for gange, sykkel og kollektivtrafikk. Ny E18 og E39 vil gi økt trafikk mellom byene og dette vil gi økte utfordringer for å få til reduksjon i personbiltrafikken.
 - i) Avklare ansvar og rammebetingelser ved blant annet å utvikle felles finansieringsordninger for å gjennomføre prioriterte tiltak og prosjekt med stor effekt for å nå felles mål uavhengig av vegeieransvar.
 - j) Det må sees på muligheten for å etablere finansieringsmodeller for tilførselsveier fra nye motorveier som bygges av Nye Veier AS, og som er planlagt finansiert som fylkesveier.
 - k) Sørge for at infrastrukturen på jernbane tilrettelegges med flere kryssningsspor og at stasjonene oppgraderes i henhold til nasjonal målsetting om universell utforming slik at bane blir det foretrukne transportmiddel.

- l) Arbeide for at de settes av midler til utbedring/bygging av viktig veier for å sikre adkomsten til eksportrettet industri langs kysten.
 - m) Vurdere konsekvensene av nytt inntektssystem for fylkeskommunene med hensyn til å nå nasjonale mål i de 9 største byområdene for å finansiere nødvendig driftsnivå i kollektivsystemet.
 - n) Bygge ut nødvendig infrastruktur for å sikre overgangen til nullutslippskjøretøy for person- og godstrafikk.
-

Nasjonal transportplan NTP 2022-2033 - Innspill om hovedutfordringer

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Fylkesrådmannen fremmer slikt forslag til vedtak:

1. Aust-Agder fylkeskommune er fornøyd med at fylkeskommunene, de store bykommunene og Sametinget inviteres tidlig i prosessen.
2. For Aust-Agders del vil hovedutfordringene være:
 - a. Gjennomføre prioriteringer og prosjekt som er vedtatt i gjeldende nasjonal transportplan (NTP).
 - b. Oppdatere etterslep i vedlikehold på fylkesvegene, behov for skredsikring og tunelloppgradering på både riks- og fylkesveger.
 - c. Utrede rammebetingelser for å få overført mer gods fra vei til bane/sjø.
 - d. Ferdigforhandle byvekstavtale for Kristiansandsregionen, og utrede grunnlaget for at andre byregioner kan få tilgang til statlige finansieringsordninger for å bidra til å nå nasjonale mål knyttet til klima, miljø og byutvikling.
 - e. Videreføre og forsterke arbeidet med trafiksikkerhetsarbeid under visjonen om null drepte og skadde og avklare ansvar og rammer.
 - f. Ny E18 og E39 vil gi økt trafikk mellom byene. Reduksjon i personbiltrafikken vil kreve økt satsing og tilrettelegging for gang, sykkel og kollektivtrafikk. Ansvar og rammebetingelser må avklares. Utvikle felles finansieringsordninger for å gjennomføre prioriterte tiltak og prosjekt med stor effekt for å nå felles mål uavhengig av vegeieransvar
 - g. Sørge for at infrastrukturen på jernbane tilrettelegges slik at jernbane blir det foretrukne transportmiddel.
 - h. Arbeide for at eksportrettet industri langs kysten sikres nødvendige rammebetingelser gjennom en fremtidsrettet infrastruktur og vegnett.

2. SAKSOPPLYSNINGER

Samferdselsdepartementet sendte brev til fylkeskommunene 11. januar 2019 om ny prosess og organisering av arbeidet med neste NTP. De anmoder fylkeskommunene, de største bykommunene og Sametinget om innspill til NTP-arbeidet i flere omganger. Nå i en tidlig fase av arbeidet, ønsker departementet innspill om hva som er de største utfordringene på transportområdet for de ulike fylkene/regionene. Samferdselsdepartementet vil utforme neste NTP slik at den møter utfordringene og omstillingene en står overfor. Det er viktig med et godt transportsystem for å skape gode bo- og arbeidsmarkedsregioner, og for å knytte produksjon av varer og tjenester til markedene. Omstillingen til et fremtidig lavutslippsamfunn krever at dette skjer innenfor rammene av en forsvarlig klima- og miljøpolitikk, samtidig som det stilles høye krav til økt transportsikkerhet. Det vil være avgjørende at neste NTP bruker ressursene i transportsektoren mer effektivt slik at en får mest mulig transport og infrastruktur for pengene. Videre åpner den raske utviklingen av teknologi for nye muligheter.

Denne saken er samordnet med Vest-Agder. Forslaget til vedtak er likelydende og den behandles i Vest-Agder fylkeskommune sitt Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø den 3.4.19 og fylkesutvalg den 9.4.19.

3. HOVEDUTFORDRINGER

I invitasjonsbrevet fra Samferdselsdepartementet datert 18.2.19 står det at for å få gode og effektive transportløsninger er det viktig at aktørene i en tidlig fase av arbeidet definerer hva man regionalt ser som de største utfordringene i dag og i fremtiden. Departementet ber fylkeskommunene, de største bykommunene og Sametinget om å komme med innspill til hovedutfordringer på transportområdet. Det pekes på at en på et tidlig tidspunkt i prosessen med ny NTP, bør synliggjøre hva som er de reelle transport- og mobilitetsutfordringene sett fra eget fylke/region, uavhengig av de ulike forvaltningsnivåenes ansvarsområder. Eksempelvis kan utfordringene være knyttet til å få næringslivets transport effektivt, sikkert og miljøvennlig frem fra produksjonssted til markedene, eller det kan være å legge til rette for enkle, raske, trygge og miljøvennlige arbeidsreiser. Fra fylkeskommunen ber en om at det skilles mellom dagens utfordringer og hvilke utfordringer vi står overfor i fremtiden. Dette kan både være knyttet til hvordan ny teknologi kan bidra til å løse utfordringene, og til fremtidens næringsutvikling og bosetning.

Samferdselsdepartementet peker videre i sitt brev på det offentlige rolle som tilrettelegger og regulator for hensiktsmessig utvikling og bruk av ny teknologi i samferdselssektoren, som igjen kan få betydning for etablering av nye forretningsmodeller. Departementet ønsker derfor innspill til om det eksisterer hindringer og er nødvendig med særlige grep fra det offentlige for at ny teknologi kan tas i bruk og nye mobilitetsløsninger realiseres. Det er viktig at alle aktører vurderer og rangerer hva de mener vil være de viktigste utfordringene fremover. Samferdselsdepartementet understreker at de nå ønsker å få innspill på utfordringer, og at mål, løsninger og prioriteringer ikke vil være tema i denne tidlige fasen av arbeidet.

Samferdselsdepartementet har opprettet en kontaktgruppe hvor KS, fylkeskommunene, de største bykommunene og Sametinget deltar på politisk nivå, og som er politisk ledet fra Samferdselsdepartementet. Departementet legger opp til å invitere til møte(r) i kontaktgruppen i mai/juni 2019 for å diskutere innspillene om hovedutfordringer, og vil senere komme tilbake med dagsorden, tid og sted for dette. Det har vært avholdt et første møte den 8. mars mellom samferdselsdepartementet og fylkeskommunene med flere.

4. VURDERINGER

Fylkeskommunen vil følge opp denne invitasjonen. Fylkeskommunen vil få en utvidet rolle fra 1.1.2020, og det vil være naturlig at det videre arbeid skjer mellom de forskjellige aktører i regionen. Fylkeskommunen har vedtatte regionale planer som svarer ut regionens prioriteringer på de fleste områder. Her kan spesielt nevnes regional transportplan, regionale bolig, areal og transportplaner for Kristiansandsregionen og Arendalsregionen, godsstrategi og strategier utarbeidet for kollektivtrafikken herunder jernbane. Transport i korridor 3 (Oslo – Kristiansand – Stavanger), korridor 5c (RV 9) og utenlands korridor (U3) over Jylland tilrettelegges slik at det blir de foretrukne transportkorridorer for gods- og persontransport.

I det videre arbeid er det viktig å følge opp de prioriteringer som er gitt i gjeldende NTP, med fokus på blant annet vedlikehold, tunelloppgradering og skredsikring. Regionenes innsats for å få mer gods fra vei til bane/sjø må gjenspeiles under hovedutfordringer i ny NTP.

Byvekstavtale for Kristiansandsregionen som ligger på vent, må sluttforhandles. Byregionen Arendal-Grimstad arbeider aktivt for å løse utfordringene knyttet til klima, miljø og en bærekraftig byutvikling. De er med i et nettverk for fem mellomstore byregioner i landet. Målet er at ny NTP skal åpne for å utrede modeller for byvekstavtaler også for mellomstore byregionene. Det vil si avtaler med staten som er fleksible, innovative og fremtidsrettede. Avtaler som kan bidra til å finansiere prosjekter og tiltak i et omfang som er tilpasset utfordringene i disse byregionene og som kan ha overføringsverdi for andre byområder. Målet er å gjøre byene mer attraktive for verdiskaping og en bærekraftig vekst. Næringslivet trenger økt mobilitet blant annet gjennom en rask, effektiv og forutsigbar kollektivtrafikk. Økt mobilitet vil kunne gi stor samfunnsøkonomisk gevinst.

Fylkesveinettet og fylkenes/regionens utfordringer må få større plass i denne NTP'en. Kommunal sektor har ansvar for mer enn 80 % av veinettet. Disse veiene er viktig for næringslivet langs kysten og bosetting i regionen. Det må tas høyde for finansielle ressurser både til vedlikehold og investeringer på vei, drift av kollektivtrafikken og drift av fylkesveiferjene. Transportsektoren må ta en stor del av de norske klimautslippene. Stortinget må følge opp sine målsettinger med økonomiske midler. NTP må beskrive behovet. Overføring av fiskerihavnene til regionene fra 1.1.2020 må beskrives i ny NTP og følges opp med midler til utvikling og forvaltning av disse.

5. ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Vedtaket vil ikke ha økonomiske konsekvenser for fylkeskommunen.

6. KONKLUSJON

Fylkesrådmannen anbefaler fylkesutvalget å gi følgende innspill til hovedutfordringer i kommende NTP for Agder:

- a) Gjennomføre prioriteringer og prosjekt som er vedtatt i gjeldende nasjonal transportplan (NTP).
- b) Oppdatere etterslep i vedlikehold på fylkesvegene, behov for skredsikring og tunelloppgradering på både riks- og fylkesveger.
- c) Utrede rammebetingelser for å få overført mer gods fra vei til bane/sjø.

- d) Ferdigforhandle byvekstavtale for Kristiansandsregionen, og utrede grunnlaget for at andre byregioner kan få tilgang til statlige finansieringsordninger for å bidra til å nå nasjonale mål knyttet til klima, miljø og byutvikling.
- e) Videreføre og forsterke arbeidet med trafikksikkerhetsarbeid under visjonen om null drepte og skadde og avklare ansvar og rammer.
- f) Ny E18 og E39 vil gi økt trafikk mellom byene. Reduksjon i personbiltrafikken vil kreve økt satsing og tilrettelegging for gang, sykkel og kollektivtrafikk. Ansvar og rammebetingelser må avklares. Utvikle felles finansieringsordninger for å gjennomføre prioriterte tiltak og prosjekt med stor effekt for å nå felles mål uavhengig av vegeieransvar
- g) Sørge for at infrastrukturen på jernbane tilrettelegges slik at jernbane blir det foretrukne transportmiddel.
- h) Arbeide for at eksportrettet industri langs kysten sikres nødvendige rammebetingelser gjennom en fremtidsrettet infrastruktur og vegnett.

Vedlegg

17-01925-8 NTP 2022-2033. Invitasjon om å komme med innspill om hovedutfordringer på transp 1156007_1_1

Ny modell for prosess og organisering av arbeidet med Nasjonal transportplan 202(1)

3.mai.2019